

Årsrapport 2023 - Senter for klinisk ernæring UiO - OUS

Senter for klinisk ernæring hadde i 2023 sitt tredje fulle år i drift etter omorganiseringen i 2020

1. Samarbeidsarenaer

Senter for klinisk ernæring er et samarbeid mellom følgende aktører: Ernæringspoliklinikken (OUS), Nasjonal kompetansetjeneste for sykdomsrelatert underernæring (OUS), Ferdighetssenteret (UIO) og UiO kjernefasilitet for kliniske ernæringsstudier. Ledere for de fire aktørene utgjør senterets ledergruppe.

De fire som satt senterets ledergruppen i 2023 var: Nicole Warmbrodt, Ingvild Paur, Hilde Brekke og Christine Henriksen.

Senterets ledergruppe har følgende mandat:

- Fasilitere samarbeid mellom enhetene i senteret
- Utvikle en sentervisjon, mål og handlingsplan
- Bygge en felles identitet
- Sørge for informasjonsflyt oppover og nedover i linjen
- Etablere og drifte samarbeidsarenaer: fellesseminarer, møter etc
- Søke å etablere fellessatsinger med klar synergi, f.eks. biobank og forskningssamarbeid

Ledergruppen har hatt 9 møter, og jobbet i henhold til handlingsplanen, som er publisert på senterets webside <https://www.med.uio.no/imb/forskning/sentre/klinisk-ertering/>

Senterets ledergruppe v/ Christine Henriksen og Nicole Warmbrodt rapporterer til styringsgruppa. **De øvrige medlemmene styringsgruppen består av: Stine Ulven (leder), Sigbjørn Smeland, Lene Frost Andersen og Steinar Krey Voll og Hans Mossin.** Styringsgruppa har hatt 4 møter i løpet av året. Handlingsplanen er inndelt i fire satsningsområder. I samarbeid med styringsgruppen ble prioriteringene for 2023 bestemt. Under samarbeidsarenaer var det et delmål å fremme samarbeid ved å etablere hensiktsmessige **arbeidsgrupper**, og i 2022 har vi hatt tre arbeidsgrupper:

Arbeidsgruppe for seminar om sykdomsrelatert underernæring besto av: Kristin Torvik, Julie Jahr, Inger Ottestad, Ingvild Paur, Benedicte Beichmann og Christine Henriksen. Gruppen jobbet med planleggingen og gjennomføringen av seminaret som ble 21.4.2023. Seminaret: «Disease-related malnutrition» ble vellykket med nærmere 200 deltagere. Kommunikasjonsavdelingen bidro med fin [dekning av seminaret på web](#).

Arbeidsgruppe for forskning i seksjon for senter for klinisk ernæring (ASSKE) består av Ingrid Gjelstad (leder) Ingvild Paur, Nicole Warmbrodt, Inger Ottestad og Christine Henriksen.

Gruppen har hatt 4 møter, og har jobbet med koordinering av masteroppgaver, søknader om forskningsmidler og forskningsprosjekter knyttet til Senter for klinisk ernæring.

Data fra en tidligere masteroppgave tilknyttet Senter for klinisk ernæring ble presentert på 45th *ESPEN Congress on Clinical Nutrition & Metabolism* 3.-6. September i Lyon (poster " basert på data fra Christian Lyckanders masteroppgave)

Ingrid Gjelstad, Inger Ottestad, Toleikyte-Celestino og Christine Henriksen deltok på 45th ESPEN Congress on Clinical Nutrition & Metabolism 11.-14. September i Lyon, der vi hadde posteren «Impact of radiotherapy on nutritional status in head and neck cancer patients: a prospective study»:

ASSKE har kommet frem til 3 forslag på masteroppgaver for 2023, en knyttet til «Nutrition throughout the Treatment Course (NUTREAT)» og to knyttet til den planlagte studien om: «Faste ved kjemoterapi. Sikkerhet, gjennomførbarhet og kostholdsendringer». Arbeidsgruppen har fungert etter intensjonen som en møteplass for å diskutere og koordinere mulige forskningsprosjekter og bruken av Ernæringsregisteret og Ernæringsbiobank1.

P128-T

Head and neck cancer patients who received tube feeding had

- lower energy intake
- higher weight loss

as compared to those who maintained an oral diet during radiotherapy.

Impact of radiotherapy on nutritional status in head and neck cancer patients: a prospective study

*Ingrid M. Fosse Gjelstad (ingrid@ouc-hi.no), Christian Ljøckander, Anne Holsten, Åse Braaland, Rune Blomhoff, Ingrid Paur, Christine Henriksen

Aims

- To explore the impact of radiotherapy on nutritional status in head and neck cancer patients.
- To compare weight loss and energy intake in patients receiving enteral nutrition therapy (tube feeding) with those maintaining an oral diet.

Methods

Prospective study
 PG-SGA Head & neck cancer
 n=52

Conclusions

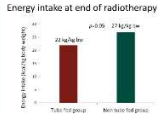
- Malnutrition was common in head and neck cancer patients during radiotherapy despite frequent use of tube feeding.
- Patients with nasogastric feeding tubes had lower energy intake and higher weight loss as compared to those who maintained an oral diet during radiotherapy.

Results

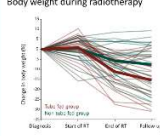
- Prevalence of malnutrition: 52% at end of radiotherapy and 71% 6 weeks later.
- Use of nasogastric feeding tube: 42% at end of radiotherapy and 23% 6 weeks later.

Results cont.

Energy intake at end of radiotherapy

Body weight during radiotherapy

45th ESPEN Congress
on Clinical Nutrition & Metabolism
Lyon, France | 11-14 September 2023

UNIVERSITY OF OSLO

OSLO UNIVERSITY HOSPITAL

Arbeidsgruppe for e-læring

Arbeidsgruppe for e-læring ledes av Hilde Brekke. En ferdighetsbasert e-læring om sykdomsrelatert underernæring ble utviklet ved senteret i 2021/22. Målgruppen var i utgangspunktet studenter i klinisk ernæring, men interesse for å kunne bruke den for annet helsepersonell ble vist fra OUS og Helsedirektoratet. Helsedirektoratet besluttet å finansiere en evaluering av e-læringen blant studenter i klinisk ernæring og kef-er i klinikken. I 2023 gjennomførte student Silje Wilhelmsen evalueringen som viste at e-læringen ble oppfattet som logisk, oversiktlig og relevant samt at studentene følte seg bedre rustet for å møte pasienter etter gjennomgått kurs. Kurset ble ansett å være nyttig for helsepersonell med ulike bakgrunner. En rekke mindre forbedringer i tekst og lenker ble gjort som følge av resultatene fra undersøkelsen. Noen forslag, som for eksempel å spille inn nye videoer for mer helhetlig presentasjon, har ikke kunnet gjennomføres innenfor de tilgjengelige midlene. Det er en utfordring for arbeidsgruppen for e-læring at det ikke finnes noen steder å søke midler til oppdatering, revidering og vedlikehold av eksisterende e-læringskurs utviklet ved senteret.

2. Kliniske studier

Green approach to improved nutritional support (GAIN-studien) hadde sitt første fulle driftsår i 2023.

Vi har hatt lunsj-møter hver 14- dag der Stipendiat Benedicte Beichmann, og masterstudentene: Eli Sollerud (vår) og Annicken Sletta (vår) og Vera Vaksdal (høst) og Mruthula Kamalaraja (høst) har deltatt, sammen med veilederne Ingvild Paur, Ingrid Gjelstad, Christine Henriksen samt Nicole Warmbrodt. I GAIN gruppen holder vi hverandre oppdatert om prosjektets utvikling og utfordringer, som vi løser i fellesskap. Foreløpig er 35 deltagere inkludert. Masterstudentene avla eksamen i juni med oppgavene:

- Eli Sollerud: Energy expenditure, dietary intake and energy balance in cancer patients
- Anniken Sletta: Including inflammation as a diagnostic criterion for malnutrition in the search for cachexia? A pilot study

Det er også blitt avholdt et sosialt førjuls-treff i GAIN-gruppen.

Det ble ansatt en PhD kandidat (Frida Severinsen) på NuTreat studien i april. Frida har også jobbet noe i klinikken i året som har vært. Datainnsamlingen startet i desember 2023.

Frida van Megan disputerte 12.10.23 med avhandlingen «Persistent gastrointestinal symptoms in celiac disease». Knut Lundin var prosjektleder med finansiering fra Helse Sør Øst. Frida var ansatt ved Seksjon for klinisk ernæring (OUS) og Christine Henriksen var hovedveileder.

3. Kompetansespredning

Et tiltak var å arrangere **fellesmøter** hver annen måned. Vi har avholdt **4** digitale fellesmøter og et fysisk seminar i løpet av 2023:

- 31.01.23: Helle Meltzer: Ultraprossesert mat**
- 21.04.23 Disease-related malnutrition (fysisk seminar)**
- 06.06.23 Ingvild Paur: Underernæring i HUNT-studien**
- 29.08.23 Vibeke Landaas: Forebygging av allergi hos barn**
- 31.10.23 Utvikling og evaluering av elæringskurs om underernæring**

Vi september søkte UiO om initiativmidler til bruk av kjernefasiliteter for kliniske ernæringsstudier og fikk tildelt kr 100 000.- for å arrangere en workshop om måling av hvilemetabolisme og kroppssammensetning i løpet av 2024/2025.

4. Informasjon om senteret

Vi har gjort flere tiltak for å spre informasjon om senteret: Senterets webside er blitt oppdatert og informasjon om forskningen er inkludert. Vi har brukt sosiale medier (Twitter og Instagram) til å spre nyheter f.eks. i forbindelse med stillingsutlysninger og KEFF-dagen.

5. Publikasjoner

1. [Effect of a one-year personalized intensive dietary intervention on body composition in colorectal cancer patients: Results from a randomized controlled trial.](#)

Alavi DT, Henriksen HB, Lauritzen PM, Zucknick M, Bøhn SK, Henriksen C, Paur I, Smeland S, Blomhoff R.

Clin Nutr ESPEN. 2023 Oct;57:414-422. doi: 10.1016/j.clnesp.2023.06.037. Epub 2023 Jul 11.

PMID: 37739688 Clinical Trial.

2. [Effects of a low FODMAP diet on gut microbiota in individuals with treated coeliac disease having persistent gastrointestinal symptoms - a randomised controlled trial.](#)

Herfindal AM, van Megen F, Gilde MKO, Valeur J, Rudi K, Skodje GI, Lundin KEA, Henriksen C, Bøhn SK.

Br J Nutr. 2023 Dec 28;130(12):2061-2075. doi: 10.1017/S0007114523001253. Epub 2023 Jun 5.

PMID: 37272479 **Free PMC article.** Clinical Trial.

3. [Nutritional assessment of women with celiac disease compared to the general population.](#)

van Megen F, Fossli M, Skodje GI, Carlsen MH, Andersen LF, Veierød MB, Lundin KEA, Henriksen C.

Clin Nutr ESPEN. 2023 Apr;54:251-257. doi: 10.1016/j.clnesp.2023.01.031. Epub 2023 Feb 2.

PMID: 36963870

